

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om invalideforsikring.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4884, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1135).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov for Færøerne om folkepension.

Lovforslagets §§ 1-23 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg forslaget som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Derpå foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om invalideforsikring.

Lovforslagets §§ 1-5 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller også her forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg forslaget som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4605, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1137).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Johs. E. Larsen: Ved første behandling af det foreliggende lovforslag pegede jeg på, at selv om tiden var ret begrænset, var det ønskeligt at få loven gennemført i indeværende samling, da fiskerierhvervet nødig skulle stå i den situation, at det ikke kunne tilrettelægge udvidelser og nybygninger, fordi tilstrækkelige finansieringsmuligheder ikke forelå, så meget mere da der jo altid medgår nogen tid, før et låneandragende er færdigbehandlet.

Det er derfor glædeligt, at det nedsatte udvalg har kunnet afslutte sit arbejde så hurtigt, at lovforslaget nu er nået frem til anden behandling. Fiskernes hovedorganisationer har tilkendegivet, at man fra erhvervets side lægger megen vægt på, at fiskerflådens fornyelsesnavn bliver delagtigt i den nye lovs gennemførelse i praksis, således at de enkelte låneansøgninger kan få en individuel behandling. I denne forbindelse pegede deputationen på, at man gerne så en bestemmelse herom indføjet i lovens tekst.

I udvalget var man allerede forud opmærksom på dette spørgsmål, idet man fandt det ønskeligt, at nævnets medvirken blev fastslået i selve loven, ikke mindst under hensyn til, at denne lovgivning formentlig vil bestå uændret i en række år fremover. Under de forhandlinger, som fandt sted, stillede den højtærede fiskeriminister derfor et ændringsforslag til den del af lovforslagets bestemmelser, der vedrører lovens § 6, hvorefter fornyelsesnævnet skal medvirke ved alle lånesager mod sikkerhed ud over 55 pct. af fartøjets vurderingssum.

Jeg hilser også med tilfredshed, at det

[Johs. E. Larsen.]

ved et ændringsforslag nu er fastslået, at af de 2 medlemmer, som fiskeriministeren udpeger til Fiskeribankens bestyrelse, skal det ene medlem have indsigt i praktisk fiskeri. Man kan måske sige, at det blot er en videreførelse af gældende praksis, der her bliver knæsat. Det er i hvert fald min opfattelse, at det er af værdi, at faglige synspunkter kan komme til udtryk ved bedømmelse af foreliggende lånesager.

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig de synspunkter, som udvalget har resumeret i betænkningen. Loven må jo ikke mindst tage sigte på, at unge, dygtige fiskere her får en mulighed for at komme selvstændigt i vej med eget fartøj. Det udelukker naturligvis ikke, at også andre kan benytte loven, når de står over for finansieringsbehov, men oftest vil det vel være den unge fisker, der — selv om han nok har sammensparet en vis kapital — står over for de vanskeligheder, som kan være forbundet med at anskaffe fartøj og redskaber.

Fartøj og udrustning repræsenterer i vore dage store beløb, og det må derfor siges at være en landvinding, at der nu åbnes mulighed for, at mindre kredse af aktive fiskere kan slå sig sammen om at bygge et fiskerfartøj, ved at de i fællesskab bidrager til at fremskaffe den nødvendige egenkapital. Det samme kan siges med hensyn til, at det i fremtiden bliver muligt ved salg af kutter at overføre et i fartøjet stående fiskeribanklån til kvalificerede købere.

Fiskeribankens obligationer noteres nu i en for låntagerne gunstig kurs. Jeg tillægger det stor betydning, at man søger at bevare dette forhold, hvad enten det kan ske ved almindelig kurspleje eller ved, at man inden for de løbende serier åbner afdelinger med andre rentesatser.

Jeg har et par gange været stillet over for det spørgsmål, om ikke udviklingen inden for dansk fiskeri burde tage videre sigte mod det store søgående fiskeri. I dagbladet Børsen var man i en artikel den 26. maj en del inde på disse tanker. En række forhold inden for fiskerierhvervet blev nævnt; der pegedes således på, at vi ved bygning af store stålkuttere ville kunne skabe nye muligheder med hensyn til fangst

og afsætning, bl. a. opnå en større afsætning på det engelske marked.

Jeg skal ikke forsøge at underkende, at sådanne muligheder måske er til stede, men jeg kan ikke se, at rammerne i det foreliggende lovforslag giver plads til finansiering af bygning af et antal store stålkuttere. Skal vi her i Danmark fremme en sådan udvikling inden for fiskerierhvervet, må spørgsmålet tages særskilt op netop med henblik på de krav, det helt store fiskeri stiller.

Det foreliggende lovforslag tager først og fremmest sigte på at dække finansieringsbehovet for det mere traditionelle fiskeri, sådan som vi kender det med egen mand på egen båd og med partsfiskeri. Jeg kan yderligere tilføje, at man i fiskerkredse stiller sig noget tvivlende over for tanken om det, som jeg vil kalde en industrialisering af fiskerierhvervet.

Det konservative folkepartis medlemmer af udvalget har stillet et ændringsforslag gående ud på, at statens garanti reduceres til 50 mill. kr. Selv om de konservative her går ind for princippet om statsgaranti, må jeg indtrængende henstille til det høje tings medlemmer at stemme dette ændringsforslag ned, da lovens betydning ellers forringes i et omfang, ingen kan være tjent med. Skal denne lov blive en nydannelse med rimelige lånemuligheder for fiskerierhvervet, bør man givetvis blive stående ved de 100 mill. kr., som den højtærede fiskeriminister foreslår. Loven skal jo ikke alene dække det stigende lånebehov, der følger med de større investeringer i fiskerflåden, men skal samtidig løse den opgave, som statslåneordningen hidtil har haft.

Jeg kan herefter på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag, og jeg vil gerne ledsage lovforslaget med et ønske om, at det gode samarbejde, som har bestået mellem parterne under de hidtidige låneformer, må fortsætte under den nye lovgivning.

Damsgaard: Den ændring, der er foreslået, at fiskerflådens fornyelsesnævn lovfæstes som rådgivende for bankbestyrelsen ved behandling af ansøgninger om lån mod sikkerhed ud over 55 pct. af fiskerkutternes

[Damsgaard.]

vurderingssum, anser jeg for en forbedring. Det samme gælder præciseringen af, at i hvert fald det ene af de 2 bankbestyrelsesmedlemmer, ministeren udnævner, skal have indsigt i praktisk fiskeri.

Jeg vil gerne understrege de forventninger, jeg nærer til det nye kreditinstituts virksomhed for fiskerierhvervet, som jeg talte om ved lovforslagets første behandling, og som i det væsentlige er udtrykt i de 4 punkter, udvalget har formet i den afgivne betænkning: at udvidelsen først og fremmest kan blive en hjælp for de unge fiskere til at få egne kuttere; at det, at lånene gives til enkelte fiskere eller få fiskere i samarbejde og selvfølgelig til aktive fiskere, vil understøtte muligheden for, at den udmærkede samarbejdsform, partsfiskeriet, kan fortsætte; at det ved salg af fiskerkuttere til kvalificerede købere skal være muligt at overføre de givne fiskeribanklån; og endelig, at fiskeribanklånene skal være med til at skabe de gunstigst mulige lånebetingelser for fiskeriet. Det er jo klart. Men jeg håber samtidig, at det nye udvidede kreditinstitut gennem sin virksomhed kan blive det, jeg tidligere har talt om, en fiskernes kreditforening, thi der bliver fremover brug for store investeringer i fiskerierhvervet. Hvis de rige muligheder, som havenes fiskerigdom giver, skal udnyttes gennem fjernfiskeri, skal der større og større kuttere og vel også trawlere til. Når Hanstholm havn forhåbentlig om kort tid bliver bygget færdig, vil her være en meget gunstigt beliggende basis både for nær- og fjernfiskeri.

Hvorom alting er, er der store perspektiver for fiskerierhvervet, og jeg tror på, at danske fiskere er dygtige nok og parat til at indbringe større og større mængder af havenes fiskerigdomme og i bedre og bedre kvaliteter. På fiskeriområdet er der mulighed for produktionsudvidelse, og en sådan bør vi alle være interesseret i at udnytte.

Ved lovforslagets første behandling fremsatte jeg nogle bemærkninger om beskatnings- og afskrivningsregler for fiskerkuttere; det var især om spørgsmålet om opdeling af afskrivningsmassen i 2 dele, kutteren for sig og maskinerne for sig, og endvidere om det særlige for fiskerierhvervet

meget generende forhold, at når en ældre fisker afhænder sin kutter, skal han betale den 30 pct.s kapitalvindingskat. Disse skatteproblemer har vi ingen mulighed haft for at realitetsbehandle i udvalget, men jeg henstiller på partiet venstres vegne, at den højtærede finansminister foranlediger disse problemer taget op til behandling og ændring.

I øvrigt vil jeg anbefale at stemme for ændringsforslagene nr. 2, 3 og 4 og at stemme imod ændringsforslag nr. 1.

Baagø: Jeg kan tilslutte mig det ærede medlem hr. Johs. E. Larsens bemærkninger om de af den højtærede fiskeriminister stillede ændringsforslag og ligeledes om udvalgets arbejde i det hele taget. Bemærkningerne i betænkningen dækker således også vor opfattelse.

Når vi fra konservativ side har stillet vort ændringsforslag om at udvide statsgarantien fra 30 mill. kr. til 50 mill. kr. i stedet for som af den højtærede fiskeriminister foreslået fra 30 mill. kr. til 100 mill. kr., er begrundelsen den, at vi for det første ikke finder det forsvarligt at udsætte staten for en risiko af den størrelsesorden, lovforslaget angiver, og for det andet har den opfattelse, at der næppe vil blive brug for en garantisum på op til 100 mill. kr., før det tilsigtede kreditinstitut vil kunne stå på egne ben. Det ligger nemlig således, at selv om fiskerierhvervet i øjeblikket befinder sig i en højkonjunktur — og ingen kan vide, hvor længe denne varer — og der som følge heraf bygges et betragteligt antal kuttere hvert år, så er mindst halvdelen af disse nybygninger finansieret ved privat initiativ. Hertil kommer yderligere, at de danske bådeværfter ikke vil kunne øge det kutterbyggeri, som foregår i øjeblikket, al den stund der er en lang ventetid fra det tidspunkt, da kontrakten underskrives, indtil færdiggørelsen af nybygningen har fundet sted. Jeg mener derfor ikke, der er nogen som helst risiko ved at begrænse statens garanti til det af os foreslåede, og jeg skal anbefale det høje tings medlemmer at stemme for det af os stillede ændringsforslag.

A. C. Normann: Jeg havde den ære ved første behandling på det radikale venstres

[A. C. Normann.]

vegne at give varm tilslutning til dette lovforslag, og den ret grundige udvalgsbehandling, der i mellemtiden har fundet sted, har ikke kølnet vor interesse, snarere tværtimod.

De ønsker, jeg dengang gav udtryk for, om en mere præcis fastlæggelse af instituttets ledelse såvel som af fornyelsesnævnets medvirken, har fundet tilslutning og har givet sig udtryk i de ændringsforslag, som vi nu skal tage stilling til. Jeg for min del havde dog gerne set fornyelsesnævnets sammensætning fastsat i loven, og jeg undrer mig endnu en smule over, at fiskeriministeriet ikke har fantasi til at mene, at dette kan lade sig gøre lige så vel her som i det meget store antal udvalg, råd, kommissioner og nævn, der udpeges her i landet på basis af retningslinjer, der er angivet i loven. Jeg finder det glædeligt, at ministeren har givet tilsagn om at ville forhandle med fiskeriets organisationer om sammensætningen, når nævnet skal udpeges.

Der har i udvalget på samme måde som ved første behandling været foretaget en drøftelse af afskrivningsreglerne for fiskeriet, som jeg tror vi må have rettet på ved lejlighed, og som også andre har kritiseret. Der var imidlertid i udvalget enighed om, at spørgsmålet ikke kunne behandles i denne forbindelse, i alt fald ikke formelt, da det ikke kommer denne lov ved, men det er i øvrigt rigtigt, at der er et nært familieskab mellem dette lovforslag og afskrivningsreglerne, da de begge er af betydning for fiskernes dispositioner, når de står over for finansieringen af en kutter.

Jeg forstår ikke rigtigt, at de konservative vil halvere garantien, men finder det dog glædeligt — det er i denne forbindelse hovedsagen — at partiet godkender statsgaranti som princip på et område som dette.

Jeg skal anbefale, at man, når vi kommer frem til afstemningen, stemmer imod de konservatives ændringsforslag i den henseende — det er ændringsforslag nr. 1 — og stemmer for de øvrige ændringsforslag. Jeg skal med disse ord på ny anbefale det samlede lovforslag til vedtagelse.

Kristian Kristensen: Jeg skal anbefale at stemme for lovforslaget med de af den højtærede fiskeriminister stillede og af ud-

valget tiltrådte ændringsforslag. Det er min opfattelse, at vi hermed får en god lov. Samtidig vil jeg anbefale, at man stemmer imod det af mindretallet stillede ændringsforslag, idet det efter min opfattelse vil forringe lovens virkemuligheder.

Lynnerup Nielsen: Også jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til de ændringsforslag, som er stillet af fiskeriministeren og tiltrådt af hele udvalget.

Derimod må vi vende os imod det ændringsforslag, som er stillet af et mindretal, idet vi mener, at det vil forringe de muligheder, som denne nye kreditinstitution skal have. Jeg ville finde det meget uheldigt, om noget sådant fandt sted, så meget mere som dette er en nyordning med hensyn til lånemulighederne for hele fiskerierhvervet. Derfor må ordningen have en sådan start, at Fiskeribanken bliver i stand til at løse sin opgave og give fiskerierhvervet de lånemuligheder, som er nødvendige dels for udvikling af fiskerflåden, dels for, at ungdommen kan komme til og få virkemuligheder inden for denne industrigren.

Fiskeriministeren (Oluf Pedersen): Jeg vil begynde med at takke udvalget for godt og hurtigt arbejde. Det er jo nu lykkedes at få dette lovforslag fremmet, så vi kan regne med at få det gennemført inden sommerferien.

Jeg vil anbefale de af mig stillede og af hele udvalget tiltrådte ændringsforslag, men jeg må fraråde at stemme for de konservatives ændringsforslag. Det er rigtigt, at de konservative principielt har tiltrådt selve lovforslaget, men det må siges, at det kun er halvgjort arbejde, hvis man nøjes med de 50 mill. kr. Det ligger nemlig således, at garantien kun omfatter de lån, der er ydet. Hvis man sætter grænsen for lavt, vil det sige, at når man når den, stopper det hele. Det kommer til at virke som halvgjort arbejde. Det er altså nødvendigt, hvis man vil have denne lovgivning til at virke, at gå helt op til de 100 mill. kr.; derefter skal det i og for sig kunne hvile i sig selv, fordi afdragene kommer til at svare til de nye lån. Hvis man tænker sig, at man ved at give lån i 3 år når de 50 mill. kr., skal man enten stoppe det hele eller forhøje.

Hvis man vil være konsekvent, må man

[Fiskeriministeren.]

gøre sig klart, at man må regne med at komme op på 100 mill. kr., ellers kan ordningen ikke virke, som man har tænkt sig, og som jeg forstår at de konservative også mener at den skal. Jeg håber, at de konservative, når deres ændringsforslag er stemt ned, i konsekvens af, at de er tilhængere af denne lovgivning, vil stemme for lovforslaget.

Jeg er enig med det ærede medlem Johs. E. Larsen i, at det, denne lov tilsigter, er at sikre fiskerne mulighed for at få egne fartøjer, og jeg vil gerne understrege, at dette med, at flere kan slå sig sammen, og at lånene kan overføres til ny køber, gælder også efter den bestående lov. Det er altså ikke noget nyt, der er kommet ind nu.

Jeg er godt nok enig med det ærede medlem hr. Damsgaard i, at der skal gives adgang for de unge, men det kan selvfølgelig ikke være til hinder for, at en mand, hvis han har sejlet som fisker i mange år og er kommet lidt op i årene, kan få lån, selv om han har været lidt længe om at samle de fornødne penge sammen.

Det ærede medlem hr. Baagø havde betænkeligheder med hensyn til, at man skulle forcere kutterbyggeriet. Det er ikke meningen. Det er meningen, at man skal skabe mulighed for den naturlige udvidelse af fiskernes eget kutterbyggeri; det er ikke meningen, at man vil fremme usundt kutterbyggeri, og det må være Fiskeribankens opgave at sikre, at det ikke sker.

Til det ærede medlem hr. A. C. Normann vil jeg sige, at de ændringsforslag, som er stillet, er på linje dels med de udtalelser, jeg fremsatte ved første behandling, dels med bemærkningerne til lovforslaget. Derfor er jeg glad for denne lov. Jeg tror, man derved har løst et problem og løst det på en fornuftig måde. Det er rigtigt, at jeg for mit eget vedkommende ville foretrække helt privat finansiering fremfor finansiering med statsgaranti, men jeg er klar over, at der ikke er anden vej, hvis man vil fra statslån over til privat finansiering, end

vejen over den midlertidige statsgaranti. Jeg håber, at man i løbet af nogle år har skabt en institution, som virkelig kan blive fiskeriets eget finansieringsinstitut. Det er det, der er meningen med det, og jeg håber, at det skal lykkes; men skal det lykkes, er det vigtigt, at der står et enigt folketing bag, for det er af betydning, at de obligationer, man kommer med, bliver afsat til den bedst mulige kurs, så det hele kan komme til at gå godt.

Johs. E. Larsen: Det ærede medlem hr. Damsgaard understregede sin forventning med hensyn til den nye ordning af Fiskeribankens virksomhed og håbede på en udvikling i retning af en fiskernes kreditforening. Det, lovforslaget sigter imod, er netop at nå frem til en selvstændig finansieringsinstitution, som vel også med årene vil få karakter af at være en slags kreditforening.

Det ærede medlem hr. Baagø fandt det ikke forsvarligt at udsætte staten for en risiko på 100 mill. kr., som forslaget bygger på, og fandt, at man uden skade kunne begrænse denne garanti. Nu vil jeg gerne gøre opmærksom på, at som loven er opbygget, er der i og for sig ikke tale om, at risikoen vokser med garantien. De 100 mill. kr. er nødvendige, fordi ordningen derved kommer til at hvile i sig selv; når der er gået et vist åremål, vender pengene tilbage og kan igen udlånes af Fiskeribanken. Derfor må jeg endnu en gang anbefale, at man stemmer imod ændringsforslaget om at begrænse garantisummen til 50 mill. kr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 104 stemmer mod 21.

Ændringsforslagene nr. 2 og 3, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, og § 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

(Første behandling findes i tidenden sp. 5107, udvalget for forretningsordenens betænkning i tillæg B. sp. 1127).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-9 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om valg til folketinget [af Gustav Pedersen].

Første behandling findes i tidenden sp. 5009, udvalget for forretningsordenens betænkning i tillæg B. sp. 1141).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændringer i rigsdagsbeslutning om valget af statsrevisorer og disses virksomhed [af Einer-Jensen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 3003, fremsættelsen i tidenden sp. 5019).

Lovforslagets paragraffer og ændringsforslagene hertil samt forslaget til folketingsbeslutning og spørgsmålet om sagernes overgang til henholdsvis tredje og anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Per Hækkerup: På mit partis vegne skal jeg anbefale de to forslag til vedtagelse.

Med hensyn til forslaget om ændringer i lov om valg til folketinget har der i udvalget for forretningsordenen været enighed om at stille visse ændringsforslag. Hvad ændringsforslagene går ud på og tilsigter, fremgår af betænkningen; jeg skal kun gentage, at der her dels er tale om en ajourføring af vederlaget for folketingsmedlemmer, en ajourføring, der i gennemsnit svarer til den forbedring af tjenestemændenes lønninger, der blev gennemført for et år siden, dels tages der sigte på en ajourføring af bestemmelserne, bl. a. vedrørende børnepensionstillæg, børnepension, efterindtægt o. s. v.; dette tilsigter først og fremmest at gennemføre en reel ligestilling mellem kvindelige og mandlige medlemmer af folketinget.

Under udvalgets forhandlinger har ganske særlig spørgsmålet om det skattefrie omkostningstillæg været behandlet. Det har ikke under udvalgsbehandlingen været muligt at nå frem til et resultat af disse drøftelser, og det er derfor i betænkningen udtalt, at spørgsmålet sammen med en videre overvejelse af pensionsproblemerne vil blive undergivet en fortsat behandling i udvalget for forretningsordenen med henblik på at nå frem til en tilfredsstillende ordning på disse områder inden årets udgang.

Med disse bemærkninger skal jeg henstille, at de to foreliggende forslag vedtages.

Alfred Jensen: Jeg har allerede ved flere lejligheder givet udtryk for, at vi ikke